

4
28.02.02

Изх. № 9 /2002 г.
София, 28.02.2002 г.

На Ваш № 4/к.д. 2/2002 г.
от 14.02.2002 г.

ИЗ К.Д. № 2/2002 г.
Копие от становището
за к.д. № 2/2002 г.
София, 28.02.2002 г.
К. Димитров

До
Конституционния съд
на Република България

Уважаеми господин Председател,

Уважаеми дами и господа Конституционни съдии,

Моля при постановяване на решението, по к.д. № 2/2002 г. на КС наред с изложеното в молбата за тълкуване, да вземете предвид и следните съображения:

Поисканото тълкуване ще бъде в пълно съответствие и ще представлява логическо продължение на принципните положения, възприети в решение № 21 от 26.10.1995 г. по к.д. № 18/1995 г. на КС на РБ.

1. В т. 6 от мотивите на посоченото тълкувателно решение КС вече се произнесе, че общата клауза на чл. 120, ал. 2 от Конституцията изключва от кръга на съдебното обжалване административните актове, когато те не нарушават, нито застрашават права или законни интереси на граждани и/или юридически лица. КС е изтъкнал, че тълкуването на разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията по необходимост налага изясняването на правното понятие

“засягане” като конституционно условие за съдебна обжалваемост.

Тези изводи на КС са в пределите на неговата тълкувателна компетентност, а в компетентността на съдилищата е само преценката дали **конкретен** акт при **определени** обстоятелства нарушава или застрашава права или законни интереси (т. 7 от мотивите на Решение № 21 от 26.10.1995 г. по к.д. № 18/95 г. на КС на РБ).

2.1. Ключово значение за решаването на тълкувателния проблем има изясняването на конституционното съдържание на понятието “административен акт” в чл. 120, ал. 2 от Конституцията. Именно спрямо това съдържание следва да бъде съотнесено понятието “предложение”, използвано в чл. 98, т. 6, чл. 100, ал. 2 и чл. 129, ал. 2 от Конституцията.

Конкретните цели на общата клауза за обжалваемост по чл. 120, ал. 2 от Конституцията, в която е употребено понятието “административен акт”, са разкрити от КС в решение № 21 от 26.10.1995 г. по к.д. № 18/95 г. на КС на РБ: осигуряване на законосъобразно упражняване на изпълнителната власт и съдебна защита на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица. “Административният акт” по чл. 120, ал. 2 от Конституцията съставлява властническо волеизявление, издадено от съответен държавен орган в пределите на неговата законноустановена компетентност, едностранно предизвикващо правни последици, което при необходимост може да бъде приведено в изпълнение с помощта на държавната принуда.

“Предложенията”, предмет на молбата до КС не са административни актове и не подлежат на съдебен контрол, защото:

- “предложенията” не са властнически волеизявления, тъй като между съответните органи, и Президента няма отношения на власт и подчинение;

- “предложенията” сами по себе си не предизвикват едностранновластнически правни последици;
- “предложенията” не подлежат на привеждане в изпълнение със средствата на държавната принуда: нито лицето, визирано в предложението, нито Президентът не могат да бъдат заставяни принудително да му се подчинят; отказът на Президента при повторно предложение по чл. 129, ал. 2, изр. второ от Конституцията може да е основание за негова отговорност за нарушаване на Конституцията, но в никакъв случай този отказ не може да бъде преодолян чрез държавна принуда.

“Предложенията”, за които става дума по-горе са частен случай на едно по-общо конституционно понятие – предложението, като предварителен (подготвителен) акт, който е инструмент за осъществяване на взаимодействието между властите. Тези предложения като актове на държавни органи не са административни актове по смисъла на чл. 120 , ал. 2 от Конституцията и не се обхващат от тази обща клауза за обжалваемост по съдебен ред. Абсурдно би било да се приеме, че подлежат на съдебно обжалване предложенията по чл. 84, т. 6, т. 7 и т. 12 и чл. 100, ал. 4 от Конституцията. Абсурдността произтича от следното:

- обжалването на предложението по чл. 84 т. 6, т. 7 и т. 12 от Конституцията поради спирането на изпълнението на акта (като последица на обжалването) би довело до невъзможност да се избере Правителство, да се извършат промени в него, или да се създават, преобразуват и закриват

министерства, както и да се обяви военно или друго извънредно положение;

- пак поради спиране на изпълнението като последица на обжалването би се оказало блокирано обявяването на мобилизация по предложение на Министерския съвет в хипотезата на чл. 100, ал. 4 от Конституцията;
- абсурдността и абсолютната конституционна нетърпимост на тезата, че “предложението” на ВСС по чл. 129, ал. 2 от Конституцията е административен акт и подлежи на обжалване пред ВАС личат от следното: ако се приеме, че това предложение на ВСС подлежи на обжалване пред ВАС, тогава на същото основание и по същата правна логика биха подлежали на обжалване пред ВАС и всички предложения по чл. 30 от Закона за съдебната власт за определяне броя на съдиите, прокурорите и следователите и за тяхното назначаване, повишаване, понижаване, преместване и освобождаване от длъжност. Това означава, че поради спирането на изпълнението на “предложението” в системата на съдебната власт никога не би могло да се стигне до нито едно кадрово решение (поради множеството легитимирани да обжалват).

2.2. “Предложенията” като актове не засягат права или законни интереси на физически или юридически лица. “Предложенията” са адресирани до Президента, но не засягат неговите права, нито правата или законните интереси на други правни субекти. Изобщо не може да става дума за засягане на правата на лицата, за които е направено “предложението”. Липсата на такова “засягане” изключва “предложенията” от

приложното поле на общата клауза за обжалваемост по чл. 12, ал. 2 от Конституцията. Впрочем практиката на ВАС по един траен и системен начин отрича допустимостта на съдебния контрол върху подобни актове (Определение № 1552 по адм. д. № 1610/1999 г. на ВАС, 5-членен състав; Решение № 390 от 17.10.1997 г. по адм. д. № 459/1997 г. на ВАС, 5-членен състав; Решение № 247 от 05.02.1998 г. по адм. д. № 3945/1997 г. на ВАС).

“Предложенията” са междинен елемент от сложен фактически състав – те само слагат началото на динамичното производство, завършващо с обнародването на съответния указ на Президента. Правните последици, които предложенията пораждат, не са самостоятелни – те са само условие за появата на следващия елемент от сложния фактически състав. Правните последици, предизвикани от предложението се “поглъщат” от указа на Президента и се вграждат в този указ като негова органична съставка. Това обстоятелство също изключва предложенията от обхвата на общата клауза за обжалваемост по чл. 120, ал. 2 от Конституцията.

С уважение:

Н. Филчев
Гл. прокурор

